ФИФI ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ IЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКIУ

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КЪБР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И 1 ПЛЪАНДЗРЭ КЪЫДОКI

№197 (22.355) • 2012 гъэм жэпуэгъуэм (октябрым) и 9, гъубж • Тхьэмахуэм тхуэ къыдокI • И уасэр сомИ 3-щ • adyghe@mail.ru adygeale.ru

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и къэрал дамыгъэхэр тыным и Iуэхукlэ

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Iэтащхьэм и Указ

Ехьулlэныгъэ инхэр зэрагъэлъагъуэ, ильэс куэд лъандзрэ хьэлэлу зэрылажьэм икlи Урысей Федерацэм Мэкъумэщ хозяйствэмкlэ и министерствэм и «Кlуэкlуэ В. М. и цlэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балькъэр къэрал мэкъумэщ академие» профессиональнэ щlэныгъэ нэхьыщхьэ щрагъэгъуэт федеральнэ къэрал бюджет Iуэхущапlэм и Гъэч къудамэр кьыззэрыгъэпэщрэ ильэсри 100 зэрырикъум кьыхэкlыу Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и къэрал наградэхэр етын а Iуэхущапlэм мы кьыкlэлъыкlуэ и лэжьакlуэхэм:

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Щыхь тхылъыр

Ильиных Иван Сергей и кьуэм - егъэджакlуэм

Палехов Валентин Василий и кьуэм - егъэджакlуэм,

цlэ лъапlэхэр яфlэщын

«Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм егъэджэныгъэмкlэ щыхь зиlэ и лэжьакlуэ» цlэр

Харченкэ Любовь Александр и пхъум - егъэджакlуэм

Хорошевэ Людмилэ Виктор и пхъум - егъэджакlуэм

Хорошев Юрий Николай и кьуэм - егъэджакlуэм,

«Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и мэкъумэщ хозяйствэм щыхь зиlэ и лэжьакlуэ» цlэр

Ильиных Екатеринэ Мирон и пхъум - егъэджакlуэм

Киричко Владимир Владимир и кьуэм - егъэджакlуэм

Пежемский Виктор Иван и кьуэм - егъэджакlуэм, «Техническэ» кьудамэм и унафэщым,

«Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм цlыхухэм Iуэхутхьэбзэ яхуэщlэнымкlэ и Iэнатlэм щыхь зиlэ и лэжьакlуэ» цlэр

Гнездилов Вячеслав Эдуард и кьуэм - ремонт-ухуакlуэ гупым и мастерым.

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Iэтащхьэ КЪАНОКЪУЭ Арсен

Налшык къалэ
2012 гъэм жэпуэгъуэм и 4-м
№137-УГ

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Iэтащхьэ Къанокъуэ Арсен «XXI лIэщIыгъуэм и пашэ» Урысейпсо конкурсым хэтхэм яхуэгъэза и

ФIЭХЪУС ПСАЛЪЭ

Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Парламентымрэ Правительствэмрэ я цlэкlэ, си щхьэкlэ сэ кьыз8гъэдэкlыу «XXI лIэщIыгъуэм и пашэ» ешlэнэ Урысейпсо юбилей конкурсым и кьыззэгъэпэщакlуэхэмрэ абы хэтхэмрэ Къэбэрдей-Балькъэрым хьэщlэкlэ гуапэ и щыналъэм фIэхъус сэлам щывызох.

Нобэ ди дежь Урысейм и щыналъэ псоми кьикlри къэкlуад сабий, щlалэгъуалэ жылагъуэ зэгугъэныгъэхэм я пашэ ныбжьыщIэхэмрэ унафэщlэхэмрэ. Абыхэм ящыщ куэдым километр мин бжыгъэхэр кьыззэпачри кьэкlуад конкурсым щытекlуэн папщIэ икlи апхуэдэ тегушхуэныгъэм пщIэшхуэ хуэфащэщ, апхуэдэу абы нэрылъагъу кьыпщедЖ щIэблэ тэмэм кьыззэрытщIэхьэуэр.

Пашэм щыхьрэ жэуапльныгъэрэ зыпылъ кьалэн зэригъэзэщlэм кьыдэкlуэу, абы жылагъуэм кьаруущ хелъхьэ. Абыхэм Iэкlуэльакlуэу цlыхухэр зэрызэщlагъэуIуэм, езыхэм я гурыльхэмрэ мурадхэмрэ зэрядгъэхьэхьыфьм кьыдэкlуэу, нэгъуэщI Iэджи яхуэзэфIокI, абы-хэм я lыщIэльщ егугъуу икlи хуэсакьыу зехьэн хуей зы дуней. Икьукlэ гуапэщ тегушхуэныгъэ зыхэлъ, зыужьныгъэм хущIэкъу икlи жылагъуэм хущхьэпэну зи мурад щlалэгъуалэр тлъагъуну.

Икьукlэ мыхьэнэшхуэ иlэу кьызэлъытэ «XXI лIэщIыгъуэм и пашэ» Урысейпсо конкурсым хуэдэ Iуэхущхуэу щlалэгъуалэр хэкур фIыуэ яльагъуу, зэхэщlыкI ябгъэдэлъу гъэсэным, жылагъуэр зэщIэгъэлъэным, кьэралым и щlалныльхэхэм я щlалэгъуалэ зэгухьэныгъэхэм яку дэлъ зэныбжьэгъуэгъэ гъэбыдэным хуэунэтlаХэр ди зэманым зэрырагъэкlуэжьым. Сыту жыпIэмэ цlыхухэм зэхэщIыкI нэс едгъэгъуэтмэщ, щlалэгъуалэм Хэкур фIыуэ яльагъуу дгъасэмэщ дэ кьэкlуэн тэмэм щыдIэнур.

Конкурсым хэтхэмрэ ар кьызэрыгъэпещхьэрэ узынщагъэ быдэ,ефIэкlуэныгъэ, творческэ екьулIэныгъэхэр, текlуэныгъэ фIыэну си гуапэщ. Къэбэрдей-Балькъэрым щывгъэкlуэну махуэхэр икьукlэ гъэщIэгъэну щытыну икlи фIыкlэ фигу кьинэжьыну сыщогугъ.

Сурэтыр **МАМИЙ Руслан** *трихащ.*

● Къэрал къулыкъущIапIэхэм

Егъэджэныгъэр зыхуей хуэзэу къалъытэ

Ди газетым зэрытетащи, махуэку кlуам республикэм и Правительствэм щекlуэкlащ Iъэпкь проектхэр гъэзэщIэныбмрэ демографие политикэмкlэ КъБР-м и Iэтащхьэм деж щыIэ советым хэтхэм я зэIущIэ. Ар зытеухуауэ щытар «Егъэджэныгъэ» лъэпкь проектым ипкъ иткlэ, унэтlныныгъэ щхьэхуэхэм цыхьэфIагъэхэр гъэжьыгъэхэр къэпщытэжьынырц, дяпэкlэ къапэщыт къаэнхэр убзыхуныырц.

ЗэIущIэр кьыщызэIуихым КъБР-м и Iэтащхьэ **Къанокъуэ Арсен** жиIащ лъэпкь проектхэр гъэзэщIэным ильэс ебланэ хьуауэ ди республикэр иужь зэритыр, ар Правительствэм и пащхьэ кьыт Iуэхутъуэхэм я нэхъыщхьэу зэрыщытыр.

- А ильэсхэм кьэнубыдэу кьыдэхъуIа куэд щыIэщ, ауэ зэфIэдгъэкlын хуейуэ кьытхуэнари машIэкъым. Абыхэм ящыщщ гутьытэ пыухыкIа зыхуэщIыпхъэхэри, псальэм кьыдэкlуэу жыпIэмэ, сабий ныкъуэдыкъуэхэм щIэныгъэ егъэгъуэтыныр, - жиIащ Къанокъуэм. - Ахэр едгъадж кьудейкlэ зэфIэкlынукъым, атlэ жылагъуэм яхэзагъэу, езым я ныбжьхъэм ядекlуу зэпеуэхэм, гъэльэгъуэныгъэхэм, я къару кьыззэрихькlэ, хэтыфу едгъэсэн хуейщ, абы текlуэдэну ахьшэр и чэзум Правительствэм хуихьынущ. КьыщынэмыщIауэ, зэчий зыбгъэдэлъ щIалэгъуалэм ядэIэпыкъуныр мыхьэнэшхуэ зиIэхэм ящыщщ. Фэ зэрыфщIэщи, федеральнэ центрми и нэIэ тетщ а Iуэхум. Гъэ кьэс ныбжьыщIэ зэчиифIэхэм хуагъэфащэ УФ-м и Президентым, КъБР-м и Iэтащхьэм, УФ-м Егъэджэныгъэмрэ щIэныгъэмкlэ и министерствэм я стипендиехэр.

(Кlэухыр 2-нэ нап.).

● КъБР-м и Парламентым и Президиумым

Депутатхэр арэзыкъым

республикэм и газетхэм я лэжьэкlэмкlэ

Республикэм законхэр кьыдэзыгъэкlI и орган нэхъыщхьэм и зи чэзу зIущIэм и пэщIэдзэм КъБР-м и Парламентым и Унафэщlым кьыбгъэдэкlыу Мэз Сусанэрэ Елчэнар Валерэрэ фIыщIэ хуащIащ КъБР-м и Парламентым и лжьыгъэ зэгъэуIуным ильэс куэдкlэ хьэлэду зэрыхэтам папщIэ. Чеченов Ануар абыхэм ехьэхьащ узынщагъ быдэ, ехьулIэныгъэ яIэну.

ЗАКОНЫМ тетынымкlэ, хабзэр хъумэнымкlэ, жылагъуэ щынагъэуэнщагъэмкlэ комитетым и унафэщlым и къуэдзэ **Шумахуэ Арсен** депутатхэм я пащхьэ кьрилъхьащ «Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм щIыхь куэд зыхэт Iуэхуэхэр зэрыщагъэкlуэкlым теухуауэ» КъБР-м и законым и проектыр. Ар президиумым хэтхэм ящIэгъащ. Мы документыр еубзыху жылагъуэ мыхьэнэшхуэ зиIэ Iуэхуэхэм щытепсэлъыхьын, жылагъуэ Iуэху епIыкlIэхэр утыку кьыщIралъхьэн папщIэ хуэхьэ щIыпIэ щхьэхуэхэр кьызэрагъэсэбэп хабзэхэр, хьыбарегъащIэ щхьэхуэхэр ямыту ирагъэкIуэкI зэхьэхьэхэм нэхъыбэ дыдэу кьрихьэлIэ хьунуэр зыхуэдизыр.

Мы комитет дыдэм апхуэдэу игъэхьэзыращ «Урысей Федерацэм и цIыхухэм кьатхэм зэрыхэплъэ щIыкlэм теухуауэ» федеральнэ законым и 11-нэ статьям зэхъуэкIыныгъэхэр хэлъхьэным и Iуэхукlэ» федеральнэ законым и проектыр. Абы ипкъ иткlэ, кьыхалъхьэ къэрал органым, щIыпIэ унафэр зезыгъакIуэ органым, кьулыкъущIэ щхьэхуэм тхыгъэкlэ зыхуэзыгъэзам и унэцIэр е и пощт адресыр кьимыгъэльэгъуамэ, абы жэуап ирамытыжьыну. Апхуэдэу законопроектыр зыгъэхьэзырахэм кьалытэ кьытригъэзэжу тхыгъэр кьезыгъэхьам щIэуэ тегъэщIапIэ зэрэгъэгъуэм кьимыгъэлъэгъуамэ, япжкlэ абы мызэ-мызэ тIэу зэхуапхэр хуагъэхьыжажаз, зи чэзу тхыгъэм щIабжьэ зэримыIэм теухуауэ кьэрал органым унафэ кьиштэну икlи адкlэ а цIыхум жэуапхэр иримытыжьыну зыгъэщIын хуейуэ.

ЩIыпIэ унафэр зегъэкIуэнымрэ щIыналъэхэм я социально-экономикэ зыужьныгъэмрэ я Iуэхуэхэмкlэ комитетым и унафэщI **Берд Хьэрэталий** зэрыжиIамкlэ, «КъБР-м и муниципальнэ щIыналъэхэм я статусымрэ абыхэм я гъунапкъэхэмрэ я Iуэхукlэ» КъБР-м и Законым и 5-нэ, 12-нэ статьяхэм зэхъуэкIыныгъэхэр хэлъхьэным теухуауэ» законопроектым кьыщыхалъхьэ идкlыпсту кьалэ жылагъуэу щыт Дзэлъкъуэкъуажэрэ Къущкъутаурэ я статусхэр зэрахъуэкlыу ахэр кьуажэ жылагъуэ щыIащ тхылъхэр.

Щэнхабзэмкlэ комитетым и унафэщI **Рахаев Анатолий** депутатхэм я пащхьэ кьрилъхьащ «Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм ис лъэпкьхэм я щэнхабзэ хъугъуэфIыгъуэхэм (тхыдэмрэ щэнхабзэмрэ я фэеплъхэм) я Iуэхукlэ» КъБР-м и Законым зэхъуэкIыныгъэхэр хэлъхьэным теухуауэ» законопроектыр. Абы кьыщыгъэлъэгъуащ щэнхабзэ хъугъуэфIыгъуэхэр кьэралым ихъумэнымрэ кьигъэсэбэпныныкlэ зэхущытыкlэхэм хиубыдэ субъектэр, электрон Iэмалхэр кьагъэсэбэпырэ, кьэрал, муниципальнэ Iуэхутхьэбзэхэр зэфIэгъэкIыным и лъэныкъуэкlэ зэдзлажь зэрыхъунур. Псальэм папщIэ, кьалэн куэд зэфIэзыгъэкI центрхэм кьыщIах хьунущ щэнхабзэм и фэеплъхэр хьумэным хуэунэтIа лжьыгъэхэр ираГъэкIуэкIын папщIэ хуит зэращI тхылъхэр.

(Кlэухыр 2-нэ нап.).

● Iуащхьэмахуэ куей

Федеральнэ бюджетым и хьэкъкlэ

Егъэджэныгъэр егъэфIэкlуэныкlэ программэ зэхэтым зэрыщыбзыхуам тету, Тырныауз кьалэм и курыт школ №3-м и унащхьэмрэ и щхьэгъубжэхэмрэ зэрахъуэкlынущ. А Iуэхум федеральнэ бюджетым кьыхэкlыу сом мелуани 8-м щIигъу хухахащ.

ЕДЖАПIЭМ и унафэщI Хутуевэ Любэ кьызэрыджиIамкlэ, унащхьэм куэд щIауэ цIыхуIэ еIусакъым, иджы федеральнэ программэм тету, ар зыхуей хуагъэзэну, нэгъуэщI Iуэхугъуэхэри зэфIахыну Iэмал яIэщ.

Егъэджэныгъэр зэрырагъэфIэкlуэнум тещIыхьа программэ зэхэтым и фIыгъкlэ, псынщIэу лажьэ интернетыр, компьютер Iэмэпсымэхэр кьагъэсэбэп, зэрагъэпажэ фондым и хьэкъкlэ, егъэджакlуэхэм я улахуэм кагъахьэу.

Ятlэрэ мывэрэ кьызыдихьу, 2000 гъэм бгыщхьэм кьеха псыдзэм Тырныауз кьалэм и псэуалъэ куэдым и зэран екlащ. Апхуэдэщ школым и щхьэгъубжэхэри. Унащхьэр зэрахъуэжIмэ, ахэри яхъуэжьнущ.

ТАРИМ Алисэ.

Къуажэдэсхэр ягъэгуфIэ

Гундэлэн дэт курыт школ №1-м топ джэгуплI Iэрыщ къыщыIэлъхащ.

МЫБЫ къыдэкlуэу зэрагъэпэщыж еджапIэм и спорт пэшыр.

«Урысей зэхъуэт» партым къыбгъэдэкlыу школым тыгъэ хуэщIащ футбол, волейбол, баскетбол зэрыджэгу топхэр. Къуажэдэсхэм фIыщIэ ин хуащIащ къыдэкlуэтей щIэблэм гъэсныгъэ тэмэм ябгъэдэлъхьэныкlэ мыхьэнэ ин зиIэ мы Iуэхур къадэзыIыгъаХэм: Къэбэрдей-Балькъэрым и Iэтащхьэ Къанокъуэ Арсен, КъБР-м Спортымкlэ, туризмэмрэ курортхэмкlэ и министерствэм, Iуащхьэмахуэ район администрацIэм.

Мыгуфэу Гундэлэн щаухэунущ спорт Iуэхущапlэ ини.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

● Iуащхьэмахуэ куей

Краснодар цыджанхэр зэхэзехуэн щащI

Краснодар къалэм дэт щыгъынщапIэ бзэрхэм ящыщ зыт тет щыджанхэр въэсмахуэ зэхэзехуэн ящIащ.

Лъэпкь Iуащыгъэ:

Бжьыхьэ бадзэ дзэкъэрейщ.

● «Адыгэ псалъэр» кьыхьзох

Лъэпкъыбзэм и хъумакlуэ

Ди лъэпкъыбзэкlэ кьыдэкlI газет закъуэр ди унагъуэм кьыщимыхьа щIэжыркъым. Ди нэхъыжьхэм я Iэпэгъуу кьекlуэкlа «Адыгэ псалъэр» нобэ абыхэм я щIэблэмн кьыддогъуэгурыкlуэ.

СЫТ ди унагъуэм а газетыр апхуэдизу щIэдгъэлъапIэр жыпIэмэ, ар ди лъэпкъым и блэкlам дризыгъэплъэк, и нобэр зэрекlуэкlыр кьытхуэзыIуатэ, и кьэкlуэнур зыхуэдэнум дезыгъэгупсыс кьыдэкlыригъуэу зэрыщытырц.

Унагъуэм щIэс псоми газетыр сыт щыгъуи тфIэгъэщIэгъэнщ, си щIэщыгъуэщ, ар кьыщахьынур кьытхуэмыгъэсу дыпоплъэ. Дэ тфIэфIу дыкъоджэ дунейм щыхьыбархэм, «Исльамым и нур», «Махуэку», «Мальхьэдис» напкlэщIэхэм. А псом кьыщынэмыщIауэ, гуапэ тщохьу дуней псом цикьухьа ди лъэпкъэгъуэм я хьыбар гъэщIэгъэн куэд, абыхэм я Iуэху зыIутыр газетым кьызэрыджиIэр.

Кьыхэзгъэщыну сыхуейт «Адыгэ псалъэр» и теплъэкlи и купщIэкlи efIакlуэу зэманым зэрыдзбакъуэр. Псом нэхърэ нэхъыщхьэращи, ди бзэр нэхъ щэрыуэу, нэхъ зэщIэкъуауэ щытынымкlэ ди анэдэлъхубзэкlэ кьыдэкlI газетым мыхьэнэшхуэ егъэзащI. Кьапщтэмэ, сэ кьызоIутыгъ «Адыгэ псалъэр» лъэпкъыбзэм и хъумакlуэ нэсу.

ХЬЭЩIЭЛI Фатlимэ.
Нарткъалэ къалэ.

Сурэтыр **ГЪХЪУЭБЖЬ ХьэзрэIил** *трихащ.*

ПщIэ зыхуэтщI ди щIэджыкlакlуэхэ!

Ильэс ныкъуэм ди газетым и уасэщ сом 356-рэ кlэпIейкlи 10-рэ. «Адыгэ псалъэм» Iэ щытевдзэ хъунущ республикэм и пощт Iуэхущапlэ псоми.

Ди индексыр 51531

● Футбол

«Сибирь» (Новосибирск) - «Спартак-Налшык» - 0:0

Урысей Федерацэм футболымкlэ и ятlэ дивизиониым 2012 - 2013 гъэхэм щекlуэкlI зэхьэзэхуэм ипкъ иткlэ, дыгъуасэ Новосибирск щыIэхэта зэIущIэм апхуэдэ бжьгъэ кьрикlуащ.

«Спартак-Налшыкымрэ» «Сибирь»-мрэ я зэIущIэр зэрекlуэкlа щIыкlэмрэ зи чэзу джэгугъуэм и ужькlI турнир таблицэм игъуэта тепльэмрэ я ятеухуа тхыгъэ ди газетым тетынущ.

ХЬЭТАУ Исльам.

Гу зылъытапхъэ

IУЛЬХЬЭ зэрызэIэпахым, коррупцэм пыщIа Iуэхуэр зэралажьым е ялэжьыну зэрызагъэхьэзырым теухуа хьыбархэм фыщыгъуаз эмэ, сыт хуэдэ зэманым фыпсалъэ хьунущ Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Iэтащхьэм и Администрацэм и деж щыIэ **8 (8662) 47-17-79, 47-32-56** телефонхэмкlэ.

Абыхэм ятеуахэм зы яукIащ, тIум фэбжьышхуэхэр традзащ. Лей зытекlахьэм яхэтщ Урысейм и ипщэ лъэныкъуэм щыпсэу цыджанхэм я Iэтащхьэм и кьуэр. Абы Iуэхур нэхъ хьэлъэж ещI.

Зылъэгъуахэм зэрыжаIэмкlэ, сату ящIу бзэрым тет цыджан лIыкъуэм (дэтхэнэми илъэс 40 - 43-рэ я ныбжьщ) щIалэгъуалэ гуп къащыхьащ. ПсалъэкIэ щахуэмыгъэшынэм, кIэрахьуэхэр къыхурахащ икlи кьахэуэу щIадзащ. Iуэхур кьызыхэкlамрэ ар зылэжьаХэмрэ зохатэкI.

Топджэгуракъым дэзыхьэхыр

Мэзкуу и «Спартак»-мрэ ЦСКА-мрэ футбол джэгуну кьащыхуэкlуэхэм и деж Урысей Федерацэм и апхуэдэ щIыпIэр дзэ кьыззтIысэкlам хуэдэщ. Езы тIур щызэIущIэкlэ хабзэхьумэхэм абыхэм дэщIхэр зэрагъэсабырыжьын фIэкlа нэгъуэщI зы Iуэхуи зэрахъэркъым.

Мэз агуэрри тхъэмахуэ кlуам «Спартак»-мэ ЦСКА-мрэ я зэIущIэр кьызэрыгуэкlыу щытакъым. Дэгъур щекlуэкlа къэралым и стадион нэхъ ин дыдэ «Луужники»-р цIыхуитI зэрымылъагъэжу щIэх-щIэхыуэ Iугъуэм зэщIищтэрт, хъуанэмрэ гуемыIу пасалъэхэмкlэ лъэныкъуэхэр ину зэпэджэжырт.

ЗэIущIэ нэужьми ахэр зэзэуэну кьызэрехуэкlащ. Фэбжь зэмылIэужьыгъуэ абы хэзыхахэри щыIэщ. Хабзэхьумэхэм «нэхъ кьыхэжаныкlахэм» ящыщу цIыхуи 150-м щIигъу яубыдащ.

НОБЭ

t Къэралхэм зэдай «Мир» телерадиокомпаниер СНГ-м хэт къэралыгъуэхэм я Iэтащхьэхэм я унафэкlэ ильэс тIощI и пэкlэ кьызэрагъэпэщащ.

t ХъуахIуэ, хьэрычэтыщIэ, «ААА» фирмэм и Iэтащхьэ **Къурэ Валерэ** 1955 гъэм кьалъхуащ.

t Къэбэрдей-Балькъэрым щIыхь зиIэ и хуэрыпат **ТыIэщ (Мысостышхуэ) Марин** кьыщалъхуа махуэщ.

Дунейм и щытыкlэнур:

Пшэрэтехь-текIыу щытыну, пIалъэ-пIалъэкlэ уэшх мащIэ кьешхыну хуагъэфащэ. Махуэм хуабэу градус 19 - 21-рэ, жэщым градус 12 - 14 пщIэнущ.

Пlащlэмрэ зыгъэхьэзырар ЖЫЛАСЭ Заурбэчыр.

ДУНЕЙМ И ЩЫХЬЫВАРХЭР

Чавес аргуэру хахыж

Зи чэзу президент хэхьыныгъэхэр Венесуэлэм щекlуэкlащ. Абы аргуэру текlуэныгъэр кьыщихащ Чавес Уго.

Америкэм и Штат Зэгуэтхэмрэ Къухьэпlэмрэ илъэс зыбжанэ хьуауэ зрыщу апэщIэт Чавес Уго и тельхьэу Iэ яIэтащ хэхакIуэхэм я процент 55-м. Абы и хьэрхуэрэгъу нэхъыщхьэу щыта, оппозицэм щыIэ парт 22-м я кандидат закъуэу ягъэлъагъуэ Каприлэ Энрике кьыпэщIэтар кьыззэрытекlуар жиIакlэщ.

Зыми и гуапэм щIэмыт политикэ езыгъэкlуэкI Венесуэлэм и Iэтащхьэр яхъуэжьыну США-мэ Къухьэпlэмрэ хущIэкъуа цIхьэкlэ, я Iуэхум зыри кьикlакъым. Уеблэмэ ягъэIуат Чавес зэрылIыкlыну уз кьеуэлIауэ икlи куэд имыхьыжьыну. Арщхьэкlэ къэралым и цIыхухэм я нэхъыбэр абы аргуэру и лъэныкъуэ кьищIыфащ икlи дызыхуэкlуэ илъэсыкъм тетынущ.

Суд пащхьэм ирашэ

Ислъам диным и тельхьэхэр хуабжьу зытегъубжьа «Мусылъмэнхэм я хеягъыр» фильмыр тезыхар жэпуэгъуэм и 10-м Лос-Анджелес (США) и федеральнэ суд пащхьэм ирашэнущ.

Юзеф Басили Марк ягъэкъуаншэ дин лъагъумыхьыныгъэр щытепщэ фильм трихыу ар игъэльэгъуауэ. Абы и зэранкlэ дунейм и щIыпIэ куэдым цIыхуэр зыхэкlуэда зэрыгъэхьэшхуэхэр кьыщыхъуащ икlи США-м и щIэр ехуэхащ.

Мусылъмэнхэр кьыззщIэзыгъэста Юзеф Басили Марк нэхьыбэу кьызэрацIыхур Накулэ Басили Накулэ псевдонимращ. Абы нэхьапэми суд тращIыхьауэ щытащ, ауэ щысыну хуагъэуза пIалъэр имыувыжу тутыкlэщIым кьрагъэкlыжащ. Иджы абы и щхьэусыгъуэри зэхагъэкI.

Краснодар цыджанхэр зэхэзехуэн щащI

Краснодар къалэм дэт щыгъынщапIэ бзэрхэм ящыщ зыт тет щыджанхэр въэсмахуэ зэхэзехуэн ящIащ.

Лъэпкь Iуащыгъэ:

Бжьыхьэ бадзэ дзэкъэрейщ.

● «Адыгэ псалъэр» кьыхьзох

Лъэпкъыбзэм и хъумакlуэ

Ди лъэпкъыбзэкlэ кьыдэкlI газет закъуэр ди унагъуэм кьыщимыхьа щIэжыркъым. Ди нэхъыжьхэм я Iэпэгъуу кьекlуэкlа «Адыгэ псалъэр» нобэ абыхэм я щIэблэмн кьыддогъуэгурыкlуэ.

СЫТ ди унагъуэм а газетыр апхуэдизу щIэдгъэлъапIэр жыпIэмэ, ар ди лъэпкъым и блэкlам дризыгъэплъэк, и нобэр зэрекlуэкlыр кьытхуэзыIуатэ, и кьэкlуэнур зыхуэдэнум дезыгъэгупсыс кьыдэкlыригъуэу зэрыщытырц.

Унагъуэм щIэс псоми газетыр сыт щыгъуи тфIэгъэщIэгъэнщ, си щIэщыгъуэщ, ар кьыщахьынур кьытхуэмыгъэсу дыпоплъэ. Дэ тфIэфIу дыкъоджэ дунейм щыхьыбархэм, «Исльамым и нур», «Махуэку», «Мальхьэдис» напкlэщIэхэм. А псом кьыщынэмыщIауэ, гуапэ тщохьу дуней псом цикьухьа ди лъэпкъэгъуэм я хьыбар гъэщIэгъэн куэд, абыхэм я Iуэху зыIутыр газетым кьызэрыджиIэр.

Кьыхэзгъэщыну сыхуейт «Адыгэ псалъэр» и теплъэкlи и купщIэкlи efIакlуэу зэманым зэрыдзбакъуэр. Псом нэхърэ нэхъыщхьэращи, ди бзэр нэхъ щэрыуэу, нэхъ зэщIэкъуауэ щытынымкlэ ди анэдэлъхубзэкlэ кьыдэкlI газетым мыхьэнэшхуэ егъэзащI. Кьапщтэмэ, сэ кьызоIутыгъ «Адыгэ псалъэр» лъэпкъыбзэм и хъумакlуэ нэсу.

ХЬЭЩIЭЛI Фатlимэ.
Нарткъалэ къалэ.

ПщIэ зыхуэтщI ди щIэджыкlакlуэхэ!

Ильэс ныкъуэм ди газетым и уасэщ сом 356-рэ кlэпIейкlи 10-рэ. «Адыгэ псалъэм» Iэ щытевдзэ хъунущ республикэм и пощт Iуэхущапlэ псоми.

Ди индексыр 51531

Сурэтыр **МАМИЙ Руслан** *трихащ.*

Егъэджэныгъэр зыхуей хуэзэу къалъытэ

(Кlэухыр. Пэщlэдзэр 1-нэ нап.).

Мы Iуэхур къэдгъэлажьэ хъунукъым икlи КъБР-м Егъэджэныгъэмрэ щlэныгъэмкlэ, Щэнхабзэмкlэ, Спортымкlэ, курортхэмрэ туризмымкlэ и министерствэхэм быдзэ я нэlэ щlэтын хуейщ унэтlыныгъэ зэхуэмыдэхэмкlэ зэчий зыбгъэдэлъ дэтхэнэ ныбжьыщlэри. Апхуэдизри абыхъи я зэфlэкlым хагъэхьэзын щхьэкlэ Iэмал псори къахуэзгъэпэщыпхъащ. Аха рящ ныжьыкlэ щэнхабзэр, щэныгъэр, нэгъуащ Iуэху дахэхэр зыгъэкlуэтэнур. Сэ сызэрелъымкlэ, егъэджэныгъэ Iэнатlэм пэрытхэми я щlэныгъэм хэлъхьэуэным гугъыбтэ хэха хуэщlыпхъэщ, псом хуэмыдэу иджырей технологиещlэхэр Iэрыхуэу къагъэсэбэпынымкlэ.

КъБР-м егъэджэныгъэмрэ щlэныгъэмкlэ и министр **Щхьэгъэпсо Сэфарбий** япэу къызыетеувыlар сабий ныкъуэдыкъуэхэр я унэм щlэсу зэрыраугъаджэ Iэмалхэм зегъэуэжьыным теухуауэ ящlэрщ.

Апхуэдэ сабийхэр егъэджэныр и пщlэдэтпащ Еджэкlуэхэм щlэныгъэ-техникэ творчествомкlэ я центр Налшык къалэ дэтыум, - жиIащ Щхьэгъэпсом. - 2010 - 2011 гъэм и щlыщlым, 2011 гъэм и щlыщlым, ныбжьыщlи 126-рэ ныбжьыщlи 36-рэ ныбжьыщlи 55-м ныбжьыщlи 44-м ныбжьыщlи 36-м ныбжьыщlи 11-м ныбжьыщlи 1-м, бадзэуэгъуэм и 1-м, фокlадзэм и 1-м зэрызихьуэжар къалъытэ. Субсидиехэр ират унагъуэм къыlэрыпхъэ хэхъуэм щыщу процент 15-м щlигъу псэупlэмрэ коммуналнэ Iуэхутхьэбзэхэмрэ тезыгъэкlуадэхэм. Субсидиехэр къыlахыну хуитныныгъэ яlэщ къэрал, муниципальнэ псэупlэхэр зыныгъэм, уней фэтрэхэр къэзыщтхэм, псэупlэхэр еныгъэщlа кооперативхэм хэтхэм, апхуэдэу псэупlэхэр (фэтрэхэр, унэ щхьэхуэхэр, фэтэрым щыщ Iыхьэр, унэм щыщ Iыхьэр) зи мылькуу щытхэм.

ЗэIуIэм и кlэухым Егъэджэныгъэмрэ щlэныгъэмкlэ комитетым и унафэщlэ **Дадэ МуIсэ** депутатхэм гу лъаригъэтащ «Горянскаи» газетым тета «И Iащlагъэр сегъэджакlуэщ» тхыгъэм икlи жиIащ абы республикэм и педагог псори игъэпудауэ къыlэрилытэр. Депутатыр нэхьри зэгуигъэпащ а тхыгъэр Егъэджакlуэм и махуэр щагъэлъэпlэнум хуэзэу къызэрыградзам икlи абы зэуэхуэу жиIащ депутатхэм гу лъариг

● Пшыхьхьэр

Адыгэбзэр зи псэм хэлъ

Псэ кьабзэ, бзэ дахэ, хьэл-щэн екIу зиIэ цыхум и гъащIэри гъэщIэгъэунщI, езыри насыпыфIэщ. Апхуэдэщ ди адыгэ усакIуэ-уэрэдыст, радиожурналист Вындыжь Марие. «Сабиипсэр зыхэзыщIэу сабиибзэм декIуэкIыф» псалъэ гуапэхэр тхакIуэ, усакIуэ Зэгъэщтокъуэ Людэ ауэ сытми хужиIакъым а цIыхубз щыпкъэм.

Марие и тхыгъэхэр гъэнщIащ нэхуГъэрэ дахагъэкIэ, Iэфыгъэрэ гуапагъэкIэ. Ар топсэльыкъ гъащIэ гъуэгуанэми, анэ гу пцIанэми, сабиигъуэ Iэфми. УсакIуэм и кьалэмыпэм кьыщIэкIэм Iущыгъэ яхэлъщ псэр ягъэIэсэу, гур ягъэхуабэу. Вындыжьым и усэ куэдым макьамэ щIалъхьауэ уэрэдыкIакIуэ цIэрыIуэхэм ягъэзащIэ. Ахэр гуапэщ, удэзыхьэхщ, узыгъэупсысщ.

Вындыжь Марие и Iэдакъэщ1экIэр фIыуэ зыпылагъу къэхъундэсхэм иджыблагъэ усакIуэм зэхьихьэ гуапэ кьыхуэзрагъэпэщащ. Ар теухуауэ щытащ Марие и ныбжьыр илъэс бжьыгъэ дахэ зэрырикъуар хуагъэльэпэным.

Вындыжь Марие (щысщ) и пшыхьым хэтщ уэрэджьыакIуэ цIэрыIуэ, КъБР-м щыхь зиIэ и артисткэ Тхьэгъэлэдж Светланэ.

КЪУАЖЭ администрацэм и бжэIупэм деж щызэхаубла джэгу дахэр зэIущIэм и пэублэт. Абы кьрихьэлIат Ветеранхэм я зэгухьэныгъэм и тхьэмадэ Жэмыхьуэ Щыхьэрбий, кьуажэ администрацэм и Iэтащхьэм и кьуэдзэ Езий Мухьэмэд, район библиотекэм и унафэщI Шэрыйужь ФатIимэ, жылэдэс Тэхьу Мухьэжид, 1-нэ курыт еджапIэм и егъэджакIуэхэу Гъащтэ Анетэ, Езий Оксанэ сымэ, абы-хэм я гъэсэнхэр, нэгъуэщIхэри.

Зэхьихьэр кьыхьэIуихащ икIи иригъэкIуэкIащ кьуажэ библиотекэм и унафэщI Пхъэш Светланэ. Абы и псальэм кьыхигъэщащ Марие и усэхэр зэрыгуапэр, ахэр щIалэгъуэлэм зэIэпахыу зэраджыр. Ар уэрэдзэгуфIэ Iуэхущ, сыт щхьэкIэ жыпIэмэ, усакIуэм и Iэдакъэщ1экIэр фIым и телъхьащ, гъэсэныгъэ мыхьэнэи яхэлъщ.

УсакIуэм и гъащIэм, и творческэ гъэзэгуанэм кIэщIу и гугъу ящIа нэужь, утыку кьихьащ курыт еджапIэ №1-м и 5 - 9-нэ классхэм щIэс цIыкIуэхэр. Ахэр кьеджащ Марие и Iэдакъэщ1экIэхэм ящыщу «Зэхуэзэшхэр зэхуоэзэж», «Нэдахэ», «Бжьыхьэ», «Дыкъыздэгъафэ», «Зыри жумыIэ», «СфIэфIкIым», «Адыгэ пшынальэ», «Анэ», «Гъэмахуэ» усэхэм, нэгъуэщIхэми.

КъыкIэлъыкIуэу сабийхэм упщIэ зыбжанэкIэ зыхуагъэзащ я хьэщIэм. Япэ усэр щитхам щыщIэупщIэм, Марие жиIащ и япэ усэр школым щезыгъэджа Лыджьыдэ Хьэлимэт хуитхауэ зэрыщытар.

- Цыхубзхэм я махуэшхуэр кьэсыртI... Усэ гъэпсыкIэм дыхуэзыгъаджэу щыта Лыджьыдэ Хьэлимэт сыткIэ сыхуэупсэ хьуну пIэрэ, жысIэу сыщIегупсысым, «Си егъэджакIуэ» усэр стхауэ щытащ. Абы щыгъуэ ар усэ дыдэ хьуауи кьыщIэкIынтэкъым, ауэ иужькIэ селэжьыкри, Блашэ Владимир макъами щIилъхьащ. Сыщымыуэмэ, ар уэрэд хьарзынэ хьуащ, цыхуэхэм ягу ирихьащ, - жиIащ Марие. - Япэ лъэбакъуэ щыпчым деж куэд елытащ уи Iуэхур кьыззрыбдаIыгъым. ЗыкъыпщIэзыгъэкъуэн уиIэмэ, узыщIэхъуэпсми нэхъ утогушхуэ. Апхуэдэ щIэгъэкъуэну сэ сиIащ Сокъур Мусэрбий. Университетым сыщыщIэсым, абы гъуэгу снгъэльэгъащ, усэ тхьынми сытригъэгушхуащ.

Апхуэдэу ныбжьыщIэхэр щIэупщIащ школым щыщIэсым Марие нэхъыфI дыдэу ильагъуу щыта дерсыр сыт хуэдэми.

- ВгъэщIэгъуэну кьыщIэкIынщ, ауэ нэхъыфI дыдэу сльагъууи сщIэуи щытар есэпрат. ЕгъэджакIуэм доскам кьритхэну хунэмыс щыкIэ, сэ ар гукIэ сщIыфырт. Пэжщ, сыдихьэхырт ди адыгэ тхакIуэхэм я усыгъэми, псальэм папщIэ, ЩоджэнцыкIУ Алий, ЩоджэнцыкIУ Iуэм сымэ яйхэм... уеблэмэ Биду Анатолэ и «Уэс кьоС тхылъ цIыкIум ит усэхэр псори зэзгъэщIауэ щытащ. Арами, есэпыр зыпэсщI щыIэтэкъым, - жиIащ Вындыжьым.

Марие щыкIуэхэм я лъэIукIэ и зы усэ гукIэ кьахуеджащ.

Кьуажэ псом кьабгъэдэкIыу Марие кьехъуэхъуащ Жэмыхьуэ Щыхьэрбий.

- Уи Iащ1эр щIэращIэу, уи уэзышIагъэр мыкIуэщIу, узыхэтыр бгъэгушхуэу дунейм Тхьэм утригъэт. Ди щIалэгъуалэр нобэ бгъэгушхуащ, фIым я фIыжьыр пхуэфащэщ, - жиIащ абы.

Ёзий Мухьэмэд кьыхигъэщащ Марие и дэтхэнэ усэми купщIэ зэрыщIэльыр, абыхэм хуэфащэ гупльытэ ягъуэтыну зэриГуапэри жиIащ.

- Хуабжьу дыщыгуфIыкIащ Вындыжь Марие кьызэрэтхуеблэгъам, ар нэхъ гъунэгъуэу ди цIыкIуэхэм кьызэрыцIыхуам, Дауэ хьуми, тхылъым кьиубжьыкIымрэ тхакIуэм ущепсальэмрэ зэи зэхуэдэ хьунукъым. Абы теухуауэ мыпхуэдэ зэIущIэхэм мыкъэзнэхъуэ яIэщ, - жиIащ Ёзий Оксанэ. Кьыхэзгъэщыну сыхуейт, илъэситI и пэ ди курыт еджапIэ №1-м «Си бзэ, си псэ - си дунейм» зэхьэзэхуэр щыщIекIуэкIам, Вындыжь Марие къэпщытакIуэ гупым хэтыну кьедгъэблагъэуэ зэрыщытар. Зэпеуэм ди зы хьыджэбэ щыкIуам Марие итха «Анэ» уэрэдыр щигъэзащIэрти, жетIащ ар зытхар къэпщытакIуэ гупым зэрыхэтыр. ИгъэщIэгъуат, «ар цыкIубэ уэрэдыжь си гугъат», жиIэри. Си гугъэмкIэ, абы нэхъ рэ нэхъ лъапIэ щыIэу кьыщIэкIынкъым - уи тхыгъэр цыхуэбэм ейуэ кьащыхьныым. АбыкIэ жысIэну сыслъыуейращи, Марие и Iэдакъэщ1экIэр я мыхьэнэкIэ лъапIэщ.

Вындыжьым ехъуэхъуну, и махуэр хуигъэдэхэну зэхьихьэм зыкърезгъэхьэлIа ди уэрэджьыакIуэ Iэзэ Тхьэгъэлэдж Светланэ адэкIэ утыкур хуит хуащIащ. Абы жиIащ Марие псальэ зыхуитха уэрэдхэм щыщи.

- Мыпхуэдэ зэдгъэщIуэ гуапэ куэд слъэгъуауэ схужьIэ ныбжьым. Вындыжь Марие и усыгъэм хэлъ гупсысэр сабийхэм зэрызахевгъэщIэфыр гуапэщ. Гум ехуэзбылIэу кьыззвгъэпэща зэхьихьэм дэ нэрылъагъу тщещI кьуажэм хабзэ, нэмыс зэрыдэлъыр. Мыдрейуэ, Марие сохьэхьэу и зэфIэкIым хэхъуэ зэпыту екIуэкIыну, и мурадхэр кьехъулIэну, - жиIащ Вындыжьым и лэжьэгъу Махуэлi Хьаджэт.

Зэхьихьэм и кIэм Марие псоми фIыщIэ яхуищIащ, зэрырагъэблэгъар зэриГуапэр кьыхигъэщу.

БАГЪЭТЫР Луизэ.

Ныбжьыщ1эхэм упщIэ я куэдт.

● Iуэху еплъыкIэ

ТэмакъкIыхьагъ набгъэ

Сэ нэмэз зыщIхэми нэжджьытым кIуэхэми сащыщкъым, итIани диным Iуэху лъэпкъ хузимыIэхэм сащыщуи схужьыIэнукъым. Кьыдгурыпуэжми кьыдгурымыIуэжми, сэ кьыззрысфIэщIымкIэ, дэтхэнэ зы адыгэми и лым хэту кьыздрехьэкI и гъэпкъыр лIэщIыгъуэкIэрэ кьыхэпхыкIа динэр. IэщIагъэм и хьэтыркIэ кьуЪлышрыфхэмрэ тхьэетыIупIэхэмрэ щIэх-щIэхыуэ сышIыхьэн хуей кьызэрысхунхэм кьыхэкIыу, зэдауэ куэдым я щыхьэт сымыхьуу кьанэркъым. Нобэ ди хьуреягъкIэ «тэмакъкIыхьагъ» фIащауэ тэмакъкIэщIу зы Iуэху еплъыкIэр адрейм зэребгъэрыкIуэм гу лъымтэнкIэ Iэмал зэримыIэм и мызакъуэу, абы темыпсэтхьыхьыпIи нIэжькъым.

Тетщ Фыст бгым жорышхуэ.

ЦIыХУ Iущхэм языхэзым жиIэгъащ: «Хьыумыгъэзэхьу кьепшэлIэфынир Iэзагъышхуэщ». Ди дежкIэ апхуэдэ насып щызекIуэркъым. Нужьрей зэманым жыдэзру йоложь егъэджэнныгъэ Iуэхум динир хагъэхьэным: цIыхуэхэр дэхуэхащ, гъэсэныгъэ щыIэжькъым, аращи, чIнэсу фIэIа дызыщIыгугъын щыIэкъым. Зэрырагъэджэн тхьылъи, зытетын программи зэрагъэпэщащ, уеблэмэ адэ-анэмрэ ирагъэкIуэ. Ауэ Iуэхум зыгуэр мыгурыIуэгъуэу хэтыщ. Лъэпкъыбзэхэр егъэджын зэрыхуей Iуэхум тепсэлъыхь хъумэ, егъэджэныгъэм пыщIа кIуэлыкIущIэхэм -псори ядэ»: сабийхэмрэ адэ-анэмрэ хуейм, зыри зэран хъуркъым. Ауэ абыхэм яфIэмыфIрIэ - дауэ? Апхуэдэ щыкIэкIэ школ программэм ГъпкъыбзэрхагъэкIыжьыпащ. Хэт ар нэхъ къэзыщтэр? А члисэ дыкъезыгъэльыпуращ. Чристэн динр лэжьакIуэхэр куэд щIауэ школхэм екIуалIэуэрэ сабийхэм пщIэнщуэ ядоуэршэр. Апхуэдэу динымрэ лъпкъыбзэмрэ ухэдэн хуей мэхъурт, зи Iуэху нэхъ дзэы-гъэкIыфыр токIуэ.

Сэ мусЪымэну сыкьыщэраатхъуаракъым мы Iуэхум сыщIигъэпIейтейр. Адэ сыщыхъужкIэ, кьаруэ нэхъыбэ зыбгъадэлъ балигъым, школыр е къэралыр кьигъэсэбэпу, езым и фейдэ зыхэльыр зи гупсысэкIэр зэтемыува сабийм и щхьэм ирилъхьэным срибийуэ араш, Фы дыдэщ кьыдэкIуэтей щIэбIэр езым и пэгъунэгъу диным хуебгъэдэжну, ауэ ядкьыпсту диным хурагъэджну кьыдаха Iуэху «бэлыхьым» си щхьэкIэ бэлыхьрэ политикэрэ фIэкIа хэслъагъэркъым, си фIэщи хъуркъым. Щхьэусыгъуэр кьэщIэгъуейкъым: программэщIэр щежьэнуэр, зэрыхабзэу, фокIадэм и 1-кьым, атIэ 2013 гъэм и мэлыжьхьращ - IутIыж махуэм ирихьэлIэущ. ЩIэупщIэн щыIэ?

Диным и дамыгъэ гуэркэр щыхуэхэм ятьагъуу утыку кьыргъэувэмэ, сэ кьыззрыгурыIуэмкIэ, абы иЭн хуейр зы щхьэусыгъуэ закъуэщ - цыхуэхэр зэшэлIэн, зэгурыгъэIуэн, я фIыр текIуэну гукъыдэж ептын щхьэкIэщ. Илъэс щыбжанэ и пэкIэ Фышт бгым метрищ и гъагагъуэ гъущым кьыхэщыкIа жор трагъэуващ. «Кавказ-кий узел»-м зэрыжиламкIэ, ар Урысей псом и цIихьнагъ нэхъыщхьэ Алексий ЕтIуанэр Шаповалов Виктор кьыхигъэщащ кьалэм ветеранхэм гулъытэ хэха зэрыщыхуащIыр, апхуэдэуи фIыщIэ яхущIащ муниципалитетым и Iэтащхьэ Кладько Игорь, абы и кьэлэдэсу Клешня Ларисэ, «Горэлектросеть»ОАО-м и тхьэмадэ Надэжий Владимир, «Ростелекомэ» ОАО-м и Iэтащхьэ Кочергин Алексей, «Прохладнэ щIакхъуэгъакIэ» заводым» и унафэщI Дубко Наталье сымэ кьрахьлъжьэ Iуэхуэхэр кьызэрыдаIыгъым папщIэ.

ЗэIущIэм щытепсэльыхьащ ветеран зэгухьэныгъэхэм я лжьыгъэр егъэфIэкIуэн, кьалэм щыIэ жылагъуэ зэгухьэныгъэхэр егъэджэныгъэ Iуэхущ1эпIэхэм нэхъ жьыдэжьу ядэлажьэн зэрыхуейм, щIалъгъуэлагъэ хэкупсэу гъэсэн папщIэ щIапхъэхэм.

ПАНФИЛЕНКЭ Людмилэ.

● Прохладнэ къалэ

Щапхъэ ягъэлъагъуэу мэлажьэ

Зауэм, лэжьыгъэм, Iэщ1экIэ Зэщ1эуэзэда Къарухэм я ветеранхэм я Прохладнэ къалэ советым иджыблагъэ ирагъащ щылэжьэну пэщыщI. Иджы ахэр кьалэкум ит унэхэм ящыщ зым щIэсынущ. Мы Iуэхущ1апIэм махуэ къэкIуэнIэ зи ныбжьыкIэ Iуэхутэхэр. Абыхэм я гукъеуэхэми щIэдэIунущ, чэнджэщи ратынущ, я Iуэхум и хэкIыпIэр жраIэнущ.

ЯпЭУ унэщIэм щрагъэкIуэкIа зэIущIэр кьыщыIэIуихьм, абы и тхьэмадэ арэзыуэ Мейкъуапэ щызэхэт къэзакъ зэгухьэныгъэм зэфIигъэкIа Iуэхут. Щхьэусыгъуэхэр тIу хьурт - Урысейм чристэн диныр кьызэрыщIэтхъуэкIэ 1000, Кавказ бгъэшмбарыр илъэс 2000 иригъэкIуэ. Иужькъ, цIыхуэхэр зэрымыяарэзыр щызэхахым, фэеплъым зы тхыгъэ кьытехутащ: кьызэрыщIэкIымкIэ, жорыр Хэку зауэшхуэм хэкIуэдахэм я щIэкIэ ягъэувауэ арат. Абы упщIэм нэхъри зригъэбгъуащ: Хэку зауэшхуэм чристэн фIэкIа хэмытауэ ара? ИтIанэ абдежьым муслымэнхэми буддистхэми я дамыгъэхэр тетыпхъэщ! Мыбы мыгурыIуэгъуэ зыри хэтъыжтэжкъым: Кавказым и щIыпIэхэм я нэхъ гъащIэм жор кьызэрыграгъэувар езы Кавказыр чристэн диным и пъабжьэр зэрыщIэувам и дамыгъэу арат. ЩIыхуэхэм ар ягу щытемыхуэм, 2009 гъэм щэхуу зыгуэрэхэм жорыр пахри, хьэрэжьуакIэ дадзэкащ. Ауэ Iуэхур абыкIэ зэфIэкIакъым: 2010 гъэм фокIадэм и 19-м жорыщIэ къытрагъэувэжащ...

Апхуэдэ дыдэ Iуэхуэр Сочэ къалэми щокIуэкI. Иужьрей зэманым кьалэм и махуэр жэпуэгъэм и кIэм ягъэлъапIэ, ауэ ар Кавказ зауэр нухьыр ятIэ дыдэ зэрысыдэр кьалэм кьыщыдыхьам ирырагъэхьэлIэну хэтащ зэгуэр.

Нобэ дуней псом щытрагъэкIуэну зыхэт демократ зэхэтыкIэм Iэмалыншэу кьеГъэув динкIи, лъэпкъкIи, бзэкIи зэхэтэжьэ дымышIу дыздэкIуэкIыфын зэрыхуейри зэрытхузэфIэкIынри. Ар кьыдгурымыIуэ мыхьэну Iущагъэщ. Ауэ Iуэхум уи фейдэ кьыщыпIпыхьуэрэ абы демократие фIэпщIыжмэ, а зи щIыбагъ укъыдэувэ псалъэ дахэращ ятIэ укъыщIэзыгъэщынур.

Тхьэр уи фIэщ хъунырэ е мыхъунырэ, абы ухуэпщIыпIынырэ е атеисту укъэнэнырэ - щIыху кьэс езым и Iуэхужщ. Аращи, кхъыIэ, афIэкIа «тэмакъкIыхьагъ» фIыщимыIэкIэ, си псэм фIыкьытемыгъуаIэхъэ.

ныБЭ Анзор.
Лазаревское (Псэзыуапсэ) жыIэ.

● КъБР-м и Пенсэ фондым

Анэм хухах ахъшэр

УФ-м и Пенсэ фондым и Къэбэрдей-Балькъэр къудамэм нобэ ирихьэлIэу унафэ кьыщтащ анэ (унагъуэ) мыпхуэм и сертификату 33343-рэ ятыну. Анэм хухах ахъшэр мы гъэм сом мин 387-рэ 685-рэ мэхъу. И нэхъыбэм абыкIэ псэупIэ кредитхэр зытрагъэкIыж. Псори зэхэту республикэм щыщ унагъуэ 11782-м а Iэмалыр кьагъэсэбэпащ.

КЪЫХЭГЪЭЩIПХЪЭЩ анэм хухах ахъшэр нэхъыщхьэу зыхалъхьэну Iуэхуэр зыгъэбелджылIа унагъуэхэм я тхыдэ (заявкэу) 1976-рэ 2010 гъэ льандэрэ Къэбэрдей-Балькъэрым и Пенсэ фондым кьыззэрыIихар. Абы щыщу 6517-р, кредит мыкъур хэмыту, псэупIэхэр егъэфIэкIуэным теухуащ.

Сабийхэр егъэджэным тещIыхьауэ кьудамэм ирата заявкэ 53-м сом мелуани 5-рэ мин 852,15-рэ хуоэз. Тхылъыщым япкъ иткIэ, сом мин 683, 56-рэ анэхэм я кьэнэгъэну пенсэм и ззэныгъэуIу Iыхьэм хальхьащ.

УФ-м и Пенсэ фондым и Къэбэрдей-Балькъэр къудамэм и пресс-Iуэхущ1апIэ.

● Дэ къытхуатх

ГуащIафIэ

Псыгуэнсур егъэджакIуэфIэмкIэ кьулейуэ къэгъэузгурыкIащ. Дыхуейт, фIыуэ тлъагъу «Адыгэ псалъэ» газетыр къздгъэсэбэну, абыхэм ящыщ зы нэхъ гъунэгъуу фдгъэщIыхуну. Ар илъэс куэд льандрэ джыгъэфIкIэ зи цIэр зытелъ Iуа Хьэсанэ Мерэщ.

Хьэсанэ Мерэ

МерЭ мы къуажэм дэт 1-нэ курыт еджапIэм илъэс 43-рэ хуауэ щрегъаджэ. Налшык дэт педагогикэ училищэр ехъуЛIэныгъэкIэ кьиухыу зи жьлэжь къэзыгъэзэжа егъэджакIуэ ныбжьыщIэм зэуэ хуагъэфащащ нэхъ гуту дыдэу кьалытэ есэпымкIэ курыт классхэм щригъэджэну. А зэманым апхуэдэжэ зырызыхэт. ИужьыIуэкIэ Хьэсанэм Къэбэрдей-Балькъэр къэрал университетри кьиухыжащ.

МерЭ зэрылэжьа лъэхъэнэм кьрибудэу зы илъэси дэжьакъым и гъэсэн цIыкIуэхэр жьлагъуэ, район, республикэ зэпеуэхэм я утыку иримышIэу икIи нэхъыфIхэм ахэр хамыбжэу. Зи Iэщ1агъэ гугъуэм жэуапIныгъэ ин хэлъу бгъэдэт егъэджакIуэм хуэфIэкIырт зэманым кьигъэуэ дэтхэнэ зы Iэмалыщ1эри игъэуэ икIи купщIафIэу и дерсхэм кьыщигъэссэбэпын. ЕгъэджакIуэ нэсщ куэдым гуаэз яхуэхъуу кьокIуэкI. Апхуэдэу МерЭ иригъэджа Iэджэм егъэджакIуэ Iэщ1агъэр кьыхахыжащ. КъимыдэкIэ, абыхэм кьаухкIащ доухтыр, юрист, экономист Iэзэхэр, нэгъуэщI Iэщ1агъэлIыфIхэр.

Илъэс 17-кIэ есэпым ирилжьа нэужь, МерЭ мурад ищIащ пэщIэдзэ классхэмкIи и зэфIэкI здынэжьар игъэунэхуну. Ар абы хуэджагъэхэхэри, и Iэ1умкIэ кьагъэщIэхъуакъым. «Абы льандэрэ илъэс 25-рэ мэхъури, сытегущыуэу уча а лъэбакъэм зы махуи сыхущIегъуэжакъым. Гупыж зыхуэсщIа Iэмалхэр пэщIэдзэ классым кьыщыщIэздзэу и Iэужьым сыкIэлъыплъыжьыным и мыхьэнэр зэрыщыгъуаIуат», - жеIэ Хьэсанэм.

Пэщ1эдзэ классхэм мыбы щигъуэта дэрэжьгъуэм кьыпхъIуа ехъуЛIэныгъэхэм я щапхъэщ мыхэр: урысыбзэмрэ есэпымкIэ Аруан куейм зы гъэ еджэгъуэм кьриубыдэу щекIуэкIа олимпиадэхэм Мерэ и гъэсэнхэм лъэныкъуэитIымкIи бжьыпэр щаубыдащ, увыпIэ нэхъыщхьэу тIу кьыщахьащ «Русский медвежонок» фIэщыгъэм щIэту иратъэкIуэкI урысейпсо зэпеуэм. Апхуэдэу гуапэ пщымыхьуу кьанэркъым курыт еджапIэр кьэзыухъэм папщIэ экономикэмкIэ иратъэкIуэкIа олимпиадэм МерЭ иригъэджахэм япэ увыпIэр зэрыщаубыдар. ПэщIэдзэ классхэм щIэныгъэ лъабжэ быдэ зэрыщратхэм кьыпхъIуа, Хьэсанэм кьиутIыпща сабийхэм ящыщу дыщэ медалькIэ школыр кьэзыухахэри машIэ.

ЕгъэджакIуэ, кьызэгъэпэщакIуэ нэсым псом ящхьэу кьиплытэр нобэ зэманым кьыщыкъуэ зэхьэзэныгъэхэм сыт и лъэныкъуэкIи хэзэгъэфын щIэблэ щэныфIэ кьэгъэтэджьныри, зэфIэкIыу иIэр адэкIи абы ирихьэлIэну и мурадщ.

Хьэсанэ Мерэ и лэжьыгъэфIым кьыпэкIуэу СССР-м ЩIэныгъэмкIи и министерствэм и ЩIыхь тхылъ кьыхуагъэфащэу щытащ. Апхуэдэу 2007 гъэм кьыфIащащ «УФ-м егъэджэныгъэмкIэ щIыхь зиIэ и лэжьакIуэ» цIэ лъапIэр, кьуажэ Советым и депутату зыбжанэрэ хахащ.

Лжьыгъэ гъуэгуанэ дахэ кьызэзынэкIа егъэджакIуэм унагъуэ насыпми кьыпикIухьакьым: МерЭрэ абы и щхьэгъуэ Будденэрэ бынищ яПащ икIи гъащIэ гъуэгуанэ гъэмэ грагъэуващ. Быныр я нэхъыжь Тамбий и Iэщ1агъэкIэ юристщ. Гимур Аруан куейм и Пенсионнэ фондым и къудамэхэм ящыщ зым и унафэщIщ. Анжелэ Къэбэрдей-Балькъэр къэрал мэкъумэщ академием щрегъаджэ. Адэ-анэхэр дзыыхуэзарэзы егъэджакIуэ Хьэсанэ Мерэ дохъуэхъу и лэжьыгъэ гугъуэм и хьэр ильагъуу яджыри илъэс куэд узынишэу кьрихьэлIэну.

Псыгуэнсу кьуажэм щыщ адэ-анэ гуп.

● Зэпеуэхэр

ХъыбарегъащIэ Iэнатlэхэм я къалэныр

Зэхьэзэхуэм кьыщапщытэнущ 2011 гъэм и щэкIуэгъуэм щыщIэдзауэ 2012 гъэм и фокIадэ хъуху траха, сыт хуэдэ телевизионнэ каналымкIи щыбгъэлъагъуэ хъуну фильмхэр. Лэжьыгъэхэр DVD дискым тету, зеймрэ абы зэрызыпыщIэфынымрэ къэгъэльэгъуауэ щытытхъэщ.

Лэжьыгъэхэр здегъэхъын хуейр: Москва, Правдэ уэрам, 24, 5-нэ ухуэныгъэм и 233-нэ офис.

Мы зэпеуэм пыщIа Iуэху псори нэхъ пыухыкIауэ къэзыщIэну хуей хэм кьыгъэсэбэп хъунущ зэпеуэм и www.infogov.ru сайтыр, е (495) 280-10-51 (Москва) телефоныр.

Зэхьэзэхуэр «Информорум» цIыхубэ хъыбарегъащIэ форумыр щыкIам. Абы и къызэгъэпэщыкIэмрэ зэрекIуэкIыну щыкIэмрэ кьыщыпщIэфынущ: http://www.infogov.ru/index.php?page=5&db=164

КъБР-м и Хъыбарегъащ1э Iуэхущ1апIэхэмкIэ къэрал комитетым и пресс-Iуэхущ1апIэ.

Телевизионнэ фильмхэмрэ нэтынхэмрэ я «ХъыбарегъащIэ Iэнатlэхэр коррупцэм пэщIэтщ» Урысейпсо зэхьэзэхуэм кьрикIуахэр жэпуэгъуэм и 31-м Москва къыщащытэжьнурэ теКIуахэм саугъэт лъапIэхэр иратынущ.

Ухэтыну уэрыхуейм-кIэ лъэIу тхыгъэхэр www.infogov.ru сайтым е konkurs@infoforum.ru электроннэ пцIым еблэжьа хъунущ. Апхуэдэуи кьыпхуэгъэсэбэпынущ +7(495) 280-10-51 факсыр.

● Тэрч куей

ЗэфIэкIым и къежьапIэ

Къуажэдэс щIалэгъуалэм гъэсэныгъэ тэмэм ябгъэдэлъхьэным теухуауэ Щанкэбзэмкiэ уиэхэм я мыкъэнэр инщ. Аращ ныжьрей илъэсхэм клуб лэжьыгъэхэр къэгъащIэрэщIэжьным республикэм и унафэщIхэм гулъытэ хэха щыхуащIыр.

Акъбащ Ипщэм Щэнхабзэмкiэ и унэм, Ирыгу Жаннэ зи унафэщIым, мы зэманым цIыхуи 5 щолажьэ: Жылэхьэжь Мухьэмэд, Бэгъуэт Ася, Балъкъэр Мурэ, Къущхьэбий Катя, Iусейм Аскэрбий сымэ яхуэзфIэкI кьагъанэрэкьым щIэблэ уэзнышэ лъэпкъым къыщIэхъуэн папщIэ.

Къуажэ клубым щолажьэ, Жылэхьэж Мухьэмэдрэ Бэгъуэт Асярэ лъэпкъ къафэхэм цIыкIухэр щыхуагъасэ гупжьей. Уэрэд жыIэнымкIэ къудамэм ди республикэм щыпсэу лъэпкъхэм я уэрэд нэхъыфIхэр ягъэзащIэ. «Iэпщ1элъапщ1эхэр» гупым къекIуалIэ сабийхэм я Iэдакъэщ1экIхэр район, жылагъуэ выставкэхэм щагъэльагъуэ. Мыбыхэм зыкьыкIэрагъэхуркъым драматическэ гупжьейм къекIуалIэ артист ныбжьыщIэхэми. Ахэр хэмыту мы къуажэм зы нэгузыжьэ Iуэхуи къыщIэтырпхъэм.

Акъбащ Ипщэ къуажэм дэт клубым нобэ иригъэкIуэкI лэжьыгъэхэм наIуэ къыпщащI зэфIэкI нэсым и кьежьапIэр ди жылагъуэхэр зэрырар.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

● Джэрпэджэж

Къаугъэшыхэм яхуэгъэза жэуап

Уи адэжьхэм пщIэ яхуумыщIыныр нэмысыншагъэм и ятIэ щапхъэщ.
ПУШКИН Александр.

ЗЫМАХУЭ «Газета Юга»-м сыкъэзыгъэУбжьыа зы тхылгъэ кьытехуащ. Ар яуцIыр-хьын папщIэ Розовский Маркрэ Щербинский Николайрэ Интернетым щыIэхальхьа шыпсэхэр кьагъэссэбэнащ. Тхыгъэм и мурадыр адыгэхэми балькъэрхэми япхъу тельыджкэ Къэшэж Иннэ гъэпудынырт. Апхуэдэ Iэхуэгъуэ щэнхабзэм кьащыхьэныр емыкIыушхэщ, уеблэмэ икIагъэщ. Дэ зыми хуэздэнукъым зэчиишхуэ щыIэхьэлъа усакIуэ Iаэзм и цIэр игъэуцIыйуэ. Къэшэж Иннэ и усэхэр Урысейми СНГ-ми я бдыщэ пшынальэхэм ящыщ хьуащ. Ди зэманым узыщIэхуэпсым ахъшэ щIэптмэ зэфIэкIащ, газет-журналхэм кьыграмыдэзэ кьэнэжакъым. ИтIани Дахагъэр, Пэжыр, Фыр кьыпхуэщхьэнукъым. Сыт щхьэкIэ жьпIэмэ, ахэр цIыхубэр кьыззэрыунэхуэрэ кьызэрикIуа гъуэгум щыIэ-ригъэпэща фIыгъуэщ, абы-хэм уаси яIэкъым.

«Газета Юга»-м щIэныгъэм-рэ щэнхабзэмрэ зыIууэ гугъуехьхэм я зэфIэхыкIэ хьунум, усакIуэхэм, тхакIуэхэм я гъащIэмрэ пэжыгъэм-рэ ятеухуа тхыгъэхэр кьытехуэу пльагъунукъым. Ауэ щыхъукIэ, щIэнэ имыIэу тхыгъэ мышу щыкIу гуп кьы-тохуэ, я напэкIуэцI нэщIхэм зыгуэр ираупIуэ, цIыхуэ жьIэзыфIэщIхэр игъэунда-ращхьуэмэ яфIэфIу. Апхуэдэу цIыхупсэм ущIриджэгун щыIэкъым.

Зи статырхэр гупсысэ куукIэ гъэнщIа Къэшэж Иннэ сэ сыкьыщхьащыжьынчъ хуэныкьуэкъым. Зэчиир уафэхьуэпскIым хуэдэщ - ар пхуIэхьуэнукъым. Розовскэхэри, Щербинскэхэри, «Мадинэ М.» цIэм зыкьуэзыгъэпщкIуа кьаугъэшыхэри зы мазхуэ мэпсэури мэкIуэдыж, Къэшэж Иннэ хуэдэхэр дуней-ер щыты хуэIэ щыымыгъупщэну тхыдэм кьыхонэ. ЦIыхум пцы тезыпльхьэр мы-гъуапэ-мыпщамплэхэмрэ зы-ри имыщIыс фыгъуэнэдхэмрэ.

Макъамэтх цIэрыIуэ Паганиини Николэ ауэ жьIатэкьым: Iэ́эхэм ирофыгъуэ, зы-хуэдэ щымыIэхэм - йоныкъуэкъуж. Сэ кьызгурыIуэрэ-кьым адыгэ усакIуэхэм, я жьэм хьэкъурт жьэдэлъ хуэдэ-хэм я гъащIэмрэ пэжыгъэм-хэм я усэхэр Къэшэж Иннэ ильэс тIощIырыпщIкIэ урысбзэм кьригъэзэгъащ. Бицу Анатолэ уэ 200-м нэс иIэщ Иннэ зэридзэкIаеу. Къагьырмэс Борис езым жиIащ Иннэ и лэжьыгъэ хэмыту и зы усэ тхыIэ урысыбзэкIэ кьыззэрыщIэмыкIар.

Захуэт Кайдановыр Аркадий щыжиIам: «Къэшэж Иннэ зы-щымысхьыжу, и гуащIэр и Iыхьлы щхьэмэ ятригъэкIуа-дзурэ щэнхабзэм и лъаэ телъыджкэ нухуащ». А щы-хубзым и фIыгъэкIэ адыгэ усыгъэм и дунейм зиуэзащIащ. Сыт абыхэм зыри щыжамыIэр? Фыр зыщыбгъэгъупщэ хьунукъым!

Къэшэж Иннэ и усэхэм уэрэд 300-м нэс кьыхащыкIащ. Ахэр Мэзкуу, Бытыр-быху, Новосибирск, Ташкент, Алма-Ата, нэгъуэщI кьалэ куэдым щыIуащ.

СымыгъэщIэгъэн слъэкIыркъым абы и Iушагъыр, Iэзагъыр, философ гупсысэкIэ зыщIэлъ и псальэхэр. Ар адыгэхэми балькъэрхэми япхъу тельыджкэщ! Иннэ ди лъэпкъитIри зэхуэдэу фIыуэ ильагъурт. Псальэхьэм зэрыкIиIаэу: «Зи бзэ IэфI щы-нэр мэлитIым ящIофу».

Кьашыргъэ Билал Иннэ и псальэхэм макъамэ щIильэхьэри, «Возьми меня в Балкарию» уэрэдыр ятхат. Ар зэ-ри, чемпион хуэмрэ абы зыкъомкIэ щызэхэкIыфы-нущ.

КъыкIэрыхухэм я Iуэ-хури гурыIуэгъэ хуэдэщ. Уи ныбжьыкIэ зыгъэ-хэм джэгуГуэ кIуам ирагъэхьэхуащ икIи я щытыкIэм арэзы техьуэпэ хуэдэхэщ.

Адэжь фащыдгъэгъуэзэнщ КъБР-м футболымкIэ и мыгъэрей зэпеуэм и тIощIрэ етхуанэ джэгуГуэм кьрикIуа бжьыгъэхэм. Мис ахэр: «**Тэрч**» (Тэрч) - «**Бедик**» (Арщыдар) - 5:2, «**Спартак-31**» (Налшык) - «**ЛогоВАЗ**» (Бабугент) - 3:2, «**Нарт**» (Нартканэ) - «**Штауч-Аркада**» (Шэджэм) - 3:1, «**Бэтэх**» (Бэтэх) - «**Кьэхьын**» (Кьэхьын) - 1:3, «**Кэнжэ**» (Кэнжэ) - «**Бахьсэн**» (Бахьсэн) - 0:0, «**Шэджэм-2**» (Шэджэм ЕтIуанэ) - «**Автозапчасть**» (Бахьсэн) 2:3, «**ДЕР**» (Шхьэлыкъуэ) - «**ГидроЭС**» (Налшык) - 2:5.

ХЬЭТАУ Ислъам.

Къэбэрдей-Балькъэрым футболымкIэ и дивизион нэхъыщIхьэм зы гъэм щекIуэжкI зэхьэзэхуэм псоми щофIэкI Бахьсэн и «Автозапчасть»-р. Шэджэм ЕтIуанэм щыIэу абы текIуэныгъэ гугъу 3:2-уэ кьихьащ икIи кьыкIэлъыкIуэхэм очкои 8-кIэ ящхьэщыкIащ. Бжьыгъэ зыныбжьхэм яфI кьекIащ етIуанэщагъ увыпIэхэм щыт «Кэнжэмрэ» «Бахьсэнымрэ» 0:0-у зэраджэгуу очко тIурытI зэрафIэкIуэдар. КъыкIэлъыкIуэ зэIуцIэм «Автозапчасть»-м кэнжэдэсхэр кьрагъэблагъэ-ри, чемпион хуэмрэ абы зыкъомкIэ щызэхэкIыфы-нущ.

КъыкIэрыхухэм я Iуэхури гурыIуэгъэ хуэдэщ. Уи ныбжьыкIэ зыгъэ-хэм джэгуГуэ кIуам ирагъэхьэхуащ икIи я щытыкIэм арэзы техьуэпэ хуэдэхэщ.

Адэжь фащыдгъэгъуэзэнщ КъБР-м футболымкIэ и мыгъэрей зэпеуэм и тIощIрэ етхуанэ джэгуГуэм кьрикIуа бжьыгъэхэм. Мис ахэр: «**Тэрч**» (Тэрч) - «**Бедик**» (Арщыдар) - 5:2, «**Спартак-31**» (Налшык) - «**ЛогоВАЗ**» (Бабугент) - 3:2, «**Нарт**» (Нартканэ) - «**Штауч-Аркада**» (Шэджэм) - 3:1, «**Бэтэх**» (Бэтэх) - «**Кьэхьын**» (Кьэхьын) - 1:3, «**Кэнжэ**» (Кэнжэ) - «**Бахьсэн**» (Бахьсэн) - 0:0, «**Шэджэм-2**» (Шэджэм ЕтIуанэ) - «**Автозапчасть**» (Бахьсэн) 2:3, «**ДЕР**» (Шхьэлыкъуэ) - «**ГидроЭС**» (Налшык) - 2:5.

ХЬЭТАУ Ислъам.

Къэбэрдей-Балькъэрым футболымкIэ и дивизион нэхъыщIхьэм зыхьэзэхуэр зэрыщIекIуэкIыр

Командэхэр	Дж.	Къ.	З.	ФI.	Т.	О.
1. «Автозапчасть»	25	20	2	3	78-33	62
2. «Кэнжэ»	25	17	3	5	69-32	54
3. «Бахьсэн»	25	16	3	6	86-31	54
4. «Спартак-31»	25	15	4	6	66-43	49
5. «Къэхьын»	25	14	4	7	76-59	46
6. «Тэрч»	25	13	2	10	70-51	41
7. «Штауч-Аркада»	25	12	2	11	58-61	38
8. «Нарт»	25	12	2	11	50-50	38
9. «ГидроЭС»	25	11	5	9	58-41	38
10. «Велес»	25	10	4	11	57-61	34
11. «Шэджэм-2»	25	8	4	13	42-65	28
12. «ЛогоВАЗ»	25	8	2	15	53-69	26
13. «ДЕР»	25	7	5	13	46-62	26
14. «Бэтэх»	25	6	5	14	32-53	23
15. «Бедик»	25	6	0	19	43-105	18
16. «Эльбрус»	25	0	0	25	18-86	0

● УГИБДД-м къет

Иджы япэу

Къэбэрдей-Балкъэрым и ЩIалэгъуэ-ГъуэIу центрым и волонтерхэр «Сабийхэм я гъащIэр тхъымэнщ» Iуэхугъуэм хэтащ. Иджы япэу ахэр ГИБДД-м дэIэпыкъуащ.

ФокIадэ мазэм кьрнубыдэу волонтери 7-м Налшык кьалэ и гъуэгу зэхэкIыпIэ нэхъыщхьэхэм IыгъэрыкIуэхэмрэ рулым дэхэмрэ листовкэхэр щыхуагъэуащ икIи гъуэгум зэрыщIэкIуэ хабзэхэр гъэзэщIэн зэрыхуэм теухуа псальэмакъэр драгъэкIуэкIащ.

ВолонтерэщIэхьеенытэрэзыныбжьэгъуГэр, зым адрейм зыщIэгъэзэкуэныр зи тегъэщIапIэщ. Ипэжащ IэкIэ, аращ волонтерхэр щIыхухэм я зэхущытыкIэ гъэщIэгъуэным хэпца щIэхьэр. «Ди гулыгъэмкIэ зы сабийм и гъащIэ нэхъ мыхьуми кьедгъэлэмэ, акцэм дыгъэхэтар пщIэнщIкьымэ», - жаIэ абыхэм.

ГИБДД-мрэ волонтер зэщIэхьеенытэмрэ я зэдэлэжьэныгъэм адэжIи пащэну я мурадщ. УГИБДД-м и лэжьакIуэхэм ФIыщIэ хуащI социальэ акцэр кьадэзыIыгъахэм икIи адэанэхэм зыхуагъаз: зыщымыгъэгъущэ, фэращ гъуэгум ди сабийхэр щыхьхьумэфынур, абы зэрыщыгъэкIуэ хабзэхэр вгъэзащIэ, сабийхэм зыхьалъхьэр фэ кьывдалъагурщ.

Фэбжьым кьелакъым

ФокIадэм и 30-м сыхьэтыр 1-рэ дакъикьэ 40-м Налшык кьалэ КIыщокьуэм и щIэр зэхьэзыуэ уэрамымрэ Ленинымрэ и проспектымрэ я зэхэкIыпIэм дежи щарегъэкIыщхьэщ.

КъБР-м щыIэ МВД-м и УГИБДД-м и Гъэзэгу-пльыр кьулыкъуэм и батальон щхьэхуэм и ДПС гупым и пльыр автомашинэр кIэльыпльыр гъэзэгу хабзэхэр зэрагъэзащIэм. Рулым дэс, 1961 гъэм кьалъхуа ДПС-м и инспектор нэхъыщхьэм сэмэгумкIэ игъэ-щыхьхьумэфынур, абы зэрыщыгъэкIуэ хабзэхэр вгъэзащIэ, сабийхэм зыхьалъхьэр фэ кьывдалъагурщ.

Фэбжьым кьелакъым

ФокIадэм и 30-м сыхьэтыр 1-рэ дакъикьэ 40-м Налшык кьалэ КIыщокьуэм и щIэр зэхьэзыуэ уэрамымрэ Ленинымрэ и проспектымрэ я зэхэкIыпIэм дежи щарегъэкIыщхьэщ.

КъБР-м щыIэ МВД-м и УГИБДД-м и Гъэзэгу-пльыр кьулыкъуэм и батальон щхьэхуэм и ДПС гупым и пльыр автомашинэр кIэльыпльыр гъэзэгу хабзэхэр зэрагъэзащIэм. Рулым дэс, 1961 гъэм кьалъхуа ДПС-м и инспектор нэхъыщхьэм сэмэгумкIэ игъэ-щыхьхьумэфынур, абы зэрыщыгъэкIуэ хабзэхэр вгъэзащIэ, сабийхэм зыхьалъхьэр фэ кьывдалъагурщ.

● Щэнхабзэ

Аразы тохъуэ

«Урысейм и щIалэгъуалэ зэчиифI» проектым хэту зэхьыхьэхэр щекIуэкIащ ГъуазджэхэмкIэ Кавказ Ищхьэрэ кьэрал институтым. Ар УФ-м Щэнхабзэмкlэ и министерствэм и нэIэм щIэт Iуэхущ.

ПРОЕКТЫМ кьыззэщIеубыдэ Саратов, Астрахань, Къэзан, Уфа, Екатеринбург, Новосибирск, Владивосток, Налшык кьалэхэр. Ар кьыщIызэрагъэпэщащ дачей поп и макъамэ гъуазджэм и фIыпIэм Урысейм и студентхэр щагъэгъуэзэн папщIэщ.

Мастер-класс иригъэкIуэкIащ Венэ (Австрие) оперэм и солистхэ Коэльо Эпинано. Абы кьыхигъэщащ уэрэд жьызыIа студентхэм я зэфIэкIымкIэ зэрыарэзыр.

КъыкIэтыкIуэ махуэм мастер-классхэр ятащ щыIнатIэ зэхуаку зэпеуэхэм я лауреатхэу Савиновэ Наталье (виолончелисткэ), Циноман Михаил (скрипач), Урысейм щыIхь зиIэ и артист Ямпольский Виктор (фортепианэ). КъыкIэрыщIыпхъэщ, хьэщIэхэр студентхэми курыт школхэм щIэсхэми зэрадэлэжьащ.

Ямпольскэм журналистхэм и гугъу яхуищIащ Урысейм и щIынатIэ зыбжанэ зыхэт мы проектыр нэгъабэ зэрырагъэжьам, нэгъуэщI кьалэхэм зэрыщIам, уеблэмэ Пекин консерваторэм щеджэхэми зэрадэлажьэр. Апхуэдэу абы кьыхигъэщащ студентхэр нэгъуэщI щыпIэхэм ягьакIуэу я щIэныгъэм хагъэхъуэну Iэмал яIэн папщIэ, мы проектым щIынатIэ нэхъыбэ кьыхаущну зэрамурадыр. Ямпольскэм и псальэхэм арэзы техьуэу, Коэльо Эпинано жиIащ, нэхъ нгу дыкьа уэрэдзкьыIакIуэ зыбжанэр Италием стажировкэ ягъэкIуэ зэрыхъунум егупсысын зэрыхуэйр.

ЗэIуцIэр яухащ хьэщIэхэмрэ хэгъэрейхэмрэ я концерт гукьинэжкIэ.

ТЕКIУЖЬ Заретэ.
Сурэтхэр **ШЭРЫБ Валерэ** *трихащ.*

● Футбол

ШащIэ Бесльэн и топ щэ ныкъуэ

«Къэхъуными» и гъащIхьауэ ШащIэ Бесльэн иужьрей джэгугъуэм тIэунейрэ кьыщыкъэжаныкIри, мыгъэрей зэхьэзэхуэм щыдригъэкIа топхэм я бжыгъэр 50-м нигъэсащ.

Абы и фIыгъэкIэ къэхъунджэсхэм «Бэтэхыр» 3:1-уэ хагъэщIащ икIи етхуанэ увыпIэм зыщагъэбыдащ.

КъэБЭРДЕЙ-Балькъэрым футболымкIэ и дивизион нэхъыщIхьэм мы гъэм щекIуэкI зэхьэзэхуэм псоми щофIэкI Бахьсэн и «Автозапчасть»-р. Шэджэм ЕтIуанэм щыIэу абы текIуэныгъэ гугъу 3:2-уэ кьихьащ икIи кьыкIэлъыкIуэхэм очкои 8-кIэ ящхьэщыкIащ. Бжьыгъэ зыныбжьхэм яфI кьекIащ етIуанэщагъ увыпIэхэм щыт «Кэнжэмрэ» «Бахьсэнымрэ» 0:0-у зэрадэджэгуу очко тIурытI зэрафIэкIуэдар. КъыкIэлъыкIуэ зэIуцIэм «Автозапчасть»-м кэнжэдэсхэр кьрагъэблагъэ-ри, чемпион хуэмрэ абы зыкъомкIэ щызэхэкIыфы-нущ.

КъыкIэрыхухэм я Iуэхури гурыIуэгъэ хуэдэщ. Уи ныбжьыкIэ зыгъэ-хэм джэгуГуэ кIуам ирагъэхьэхуащ икIи я щытыкIэм арэзы техьуэпэ хуэдэхэщ.

Адэжь фащыдгъэгъуэзэнщ КъБР-м футболымкIэ и мыгъэрей зэпеуэм и тIощIрэ етхуанэ джэгуГуэм кьрикIуа бжьыгъэхэм. Мис ахэр: «**Тэрч**» (Тэрч) - «**Бедик**» (Арщыдар) - 5:2, «**Спартак-31**» (Налшык) - «**ЛогоВАЗ**» (Бабугент) - 3:2, «**Нарт**» (Нартканэ) - «**Штауч-Аркада**» (Шэджэм) - 3:1, «**Бэтэх**» (Бэтэх) - «**Кьэхьын**» (Кьэхьын) - 1:3, «**Кэнжэ**» (Кэнжэ) - «**Бахьсэн**» (Бахьсэн) - 0:0, «**Шэджэм-2**» (Шэджэм ЕтIуанэ) - «**Автозапчасть**» (Бахьсэн) 2:3, «**ДЕР**» (Шхьэлыкъуэ) - «**ГидроЭС**» (Налшык) - 2:5.

ХЬЭТАУ Ислъам.

Къэбэрдей-Балькъэрым футболымкIэ и дивизион нэхъыщIхьэм зыхьэзэхуэр зэрыщIекIуэкIыр

Командэхэр	Дж.	Къ.	З.	ФI.	Т.	О.
1. «Автозапчасть»	25	20	2	3	78-33	62
2. «Кэнжэ»	25	17	3	5	69-32	54
3. «Бахьсэн»	25	16	3	6	86-31	54
4. «Спартак-31»	25	15	4	6	66-43	49
5. «Къэхьын»	25	14	4	7	76-59	46
6. «Тэрч»	25	13	2	10	70-51	41
7. «Штауч-Аркада»	25	12	2	11	58-61	38
8. «Нарт»	25	12	2	11	50-50	38
9. «ГидроЭС»	25	11	5	9	58-41	38
10. «Велес»	25	10	4	11	57-61	34
11. «Шэджэм-2»	25	8	4	13	42-65	28
12. «ЛогоВАЗ»	25	8	2	15	53-69	26
13. «ДЕР»	25	7	5	13	46-62	26
14. «Бэтэх»	25	6	5	14	32-53	23
15. «Бедик»	25	6	0	19	43-105	18
16. «Эльбрус»	25	0	0	25	18-86	0

Дызыпэплъэ «Псынэ»

Адыгэбзэкlэ кьыдэкI журналхэм «Псынэр» къаззрыхэхьуэм куэд щыгъэIыкIами, ар зы пIалъэ вбзыхуам тету кьытIэрагъэхьэфырхьым, мылъку зэрахуримыкъум кьыхэкIыу. Иджы дыдэ дунеим кьытехьащ «Псынэм» и епщIанэ кьыдэкIыгъэр. Сурэт дахэхэмкIэ гъэщIэгъэнауэ, кьыхьымпIэфIкIэ традзэ кьуналым и тепльэ кьудейм узыIэпешэ.

УСЭ фIыуэ зыльагъу адыгэ тхыльеджэхэм иджырей адыгэ усыгъэм щыгалажэ Бещтокъуэ Хьэбас и Iэдакъэщ Iэкlэхэм щымыгъуазэ яхэту кьыщIэкIынкъым. Аброкъуэ Бэлэр и «УсакIуэ» тхыгъэмкIэ ар нэхъри гъунэгъуу кьыдегъэцIыху. Бещтокъуэращ зытеуухар щыIэкъым. КъыкIэлъыкIуэ «Гъэщхьэлъэжьгъэхэр» «псэм Iэ зыIэгъуэхэ...» тхыгъэри. Бжьыдыгъу псэлъэкIэм ити тха а лэжьыгъэр зи Iэдакъэщ Iэкl Хуэажь Нуриет Хьэбас и усыгъэр, кьыдигъэкIа тхыльхэр куууэ эпкъэрех.

ХVII лIэщIыгъуэм и пщIэдэзм кьыщыщIэдзауэ Къэбэрдеймрэ и пщыгъуэхэм я зэхуаку зэгурыIуэ щIагъуэ дэхъыжакъым. КъыкIэлъыкIуа лъэхъэнэхэм кьэунэхуа пщыгъуэщIэ щхьэхуитхэм - Талъостэнеймрэ, Джылахъстэнеймрэ, Къэбэрдеймрэ я зэхущытыкIэхэр хьэрыуэгъэ хэнщ зэкъуэкIуэ щыгъэнщIар мащIэтэкъым. Абыхэм я псэукIам, зэхущытыкIам абыхегъэгъуазэ IэхуэкI Ержыб и «Тэтэртуп - Къэбэрдейхэм я тхъэрыIуапIэ» тхыгъэм.

Хьэкурыпэ абазэхэ къуажэм щыц Аулъэ Уэлэтхей пшынауэ Iэ́эзу щытащ. Адыгэ Республикэм и телевиденэм и лэжьакIуэ Бэрокъуэ ФатIимэ а лIы щдэжащэр щыдегъэщIыху «Аулъэ Уэлэтхей и лъагъуэ нэху» тхыгъэмкIэ. Мыри зэрытхар бжьэдыгъу псэльэкIэм тетущ, ауэ кьэбэрдейхэри тыншу кьеджэфынущ икIи кьагурыIуэнущ.

1913 гъэм Чыгъэдухэ ящыщ зэшитI Анзорей икIри Нью-Йорк кIуащ. Ахэращ Америкэм япэу нэса адыгэхэр. Абыхэм кьатепщIыкIыжахэр иджы унагъуий мэхъу. Америкэм щыIэ Чыгъэдухэмрэ Анзорей дэсхэмрэ зэрэщIэ, Iэмал зэрагъэткIэ, зэкIэлъокIуэ. Куэд щIакъым Чыгъэду Джэбагъ лъагъунъагъу къэкIуэжу Анзорей зэрыщIэрэ. Абы хуэзэри епсэлъащ журналист Къудей Дидэрэ щIэныгъэлI Жэмакъуэу Суфянрэ. Ахэр хьэщIэм зэреупщIахэмрэ Джэбагъ кьаритыжа жэуапхэмрэ Къудей Лидэ кьыщиIуэтэжащ «Къэбэрдей къуршыжьхъэм узыIэпашэ» тхыгъэм.

Инэмыкъуэ Мэулид Тыркуи и Елэмэ абазэхэ жьыз цIэрыIуэм кьыщалъхьуа. А жьызым кьыдэкIуа дуней псом цIэрыIуэ щыхъуа лIыфI зыбжанэ - Хъуажь Фахъри, Едыдж Батрай (Озбек), Едыдж Мэмэт, Едыдж Нихьан, нэгъуэщIхэри. Мэулид щеджащ Елэмэ эзэха Анталие кьалэм. Истамбул дэт университетыр динымкIэ егъэджакIуэу кьиухащ, 1990-2002 гъэхэм Тыркум и телевиденэм кьэрал хабзэмкIэ эксперт нэхъыщхьэу щыIэжьащ. Мэулид и щхьэгъуэ Мелэк Беданэкьуэзэ ящыщщ. Зэщхьэгъуэхэм щIалитI яIэщ. Илъэс 34-рэ хъу я щIалэ нэхъыбэ Нарт-Бэдын компьютер ГъащIагъэмкIэ Анкара университет кьащиухащ, а кьалэ дыдэм дэт университетым доктор цIэр кьащыдихащ.

Мэулид Хэкужьым кьыгъэзэжауэ ильэс зыбжанэ хьауэу Мейкьуапэ щопсэу, Адыгэ кьэралыгъуэ университетым и лэжьакIуэ, филологие щIэныгъэхэм я кандидат Пащты Мадинэ.

Анзорей тхыдэмэ хабзэмэ я къежьапIэр лIакъуэзIэш Анзорхэщ. Жылагъуэм и тхыдэр кьыззэрекIуэкIамрэ дэлъа хабзэхэмрэ щызэпкърех тхыдэдж Сокъур Валерэ «Анзорей хабзэ» зыфIища и тхыгъэм.

Лъэпкъ Iуэху кьрихуэкIыу, абы фIы кьехъулIэным хуэлажьэу дуней тета Тэрхъо Дыу топсэлъыхь Чэнышхэ Молидхэм и «ФIыщIагъэр кIуэдыркъым» тхыгъэр.

Журналым апхуэдэу кьыщыгъуэтынщ Америкэм щыпсэу адыгэхэм ятеухуа хьыбар кIэщI цIыкIуэхэмрэ бжьыгъэхэмрэ.

Куэд топсэлъыхь адыгэ хабзэм, нэхъыбэжи тотхыхь. Ауэ абы тету псэур щащIэ дыдэщ. Адыгэр езым и Хабзэм тету псэун зэрыхуейр аращ зытепсэлъыхьыр Щэмпар Эммэ «Сыт хэлъыр уи хабзэр зепкъахуэмыщIам и деж тхыльэ нэпцI щыззэригъэпэщри, етIуанэ гупым щыщ ныкъуэдыкIуэу закъригъэльытащ. Ар кьыригъэсэбэпри, республикэм и Пенсэ фондым пенсэ зыхухригъэгъуэуващ, псэупIэмрэ коммунальнэ Iуэхутхьэбзэхэмрэ пэкIуэу ныкъуэдыкIуэхэм мазэ кьэс хухах ахъшэр кьыззэрыIах тхылтыр Лъжьыгъэмрэ социальнэ зыужьыныгъэмкIэ министерствэм кьыщыдихащ.

Полицэм и лэжьакIуэхэм кьыщIагъэщыху, 2001 гъэ гъандэрэ пенсэ, социальнэ Iуэхутхьэбзэхэр абы кьыригъэсэбэпащ.

Игъэхъуаншэм ильэси 2-м кьыщыщIэдзауэ 6-м нэс тральхьэнущ, сом мини 10-кIэ етхъэкIынущ.

КъБР-м и прокуратурэм и пресс-Iуэхущ IапIэ.

● КъБР-м и прокуратурэм

Тхылъ нэпцIыр къигъэсэбэпри

КъБР-м и прокурорым и къуэдзэ Махуэ Артур Iэщ щIидзащ икIи Налшык кьалэ судым ираущ К. ехьэлIа уголовнэ Iуэхур.

АР зэрыхъуаншэ УФ-м и УК-м и 159-нэ статьям и 3-нэ Iыхьэм, 159-нэ статьям и 1-нэ Iыхьэм кьыщыщIэльэгъуа щIэпхъаджагъэхэр и лэжьауэ (УФ-м и Пенсэ фондым и Къэбэрдей-Балъкъэр кьудамэм сом мин 422-рэ, социальнэ IнатIэхэм сом мин 17 гъэщIагъэкIэ кьаззрыIэщIигъэкIам папщIэ).

Iуэхур щыззэхагъэкIым кьыззэрахутамкIэ, 2001 гъэм К. хабзэм къемызэгъэуу, «Цыхур ныкъуэдыкIуэу кьыззэрагъэльытэм и Iуэхукlэ» 1996 гъэм щыщIэдзауэ 2006 гъэм УФ-м и Правительствэм кьыдигъэкIа Унафэ №965-мкIэ кьащта Положенэм кьызэригъэзывым хуэдэу медицинэ кIэльыпльныныгъэхэр ирагъэкIуэкIыу, КъБР-м Пэжьыгъэмрэ социальнэ зыужьыныгъэмкIэ и министерствэм медико-социальнэ экспертизэмкIэ и бюро №1-м и унафэщIхэм ящыщу хэтми кьахуэмыщIам и деж тхылъ нэпцI щызэригъэпэщри, етIуанэ гупым щыщ ныкъуэдыкIуэу закъригъэльытащ. Ар кьыригъэсэбэпри, республикэм и Пенсэ фондым пенсэ зыхухригъэгъуэуващ, псэупIэмрэ коммунальнэ Iуэхутхьэбзэхэмрэ пэкIуэу ныкъуэдыкIуэхэм мазэ кьэс хухах ахъшэр кьыззэрыIах тхылтыр Лъжьыгъэмрэ социальнэ зыужьыныгъэмкIэ министерствэм кьыщыдихащ.

Полицэм и лэжьакIуэхэм кьыщIагъэщыху, 2001 гъэ гъандэрэ пенсэ, социальнэ Iуэхутхьэбзэхэр абы кьыригъэсэбэпащ.

Игъэхъуаншэм ильэси 2-м кьыщыщIэдзауэ 6-м нэс тральхьэнущ, сом мини 10-кIэ етхъэкIынущ.

КъБР-м и прокуратурэм и пресс-Iуэхущ IапIэ.

КъБР-м и Оперативнэ штабым

2012 гъэм жэпуэгъуэм и 8-м Белэ Речкэ жылагъуэм (Налшык кьалэ округ) пэмыжьжьэу хабзэхьэмэ органхэм я кьыдэкIуэхэр Iэщ зэкIэ зэщIэуэзэда гупым яIуущ икIи щIэпхъаджащIэхэр къэхуэу щIидзащ.

ТЕРРОРИСТ Iуэхуэхэр кьыщыхьэщ, цыхуэхэм, организацэхэм, Iуэхущ IапIэхэм щынагъуэ кьатемыхьэн, щэхурыпажэ бандэхэм хэтхэр кьалъыхьуэн икIи ахэр кьаубыдыным мурадкIэ, «Терроризмэм пэщIэтыным и Iуэхукlэ» Федеральнэ закон №35-ФЗ-м и 11-нэ, 12-нэ статьяхэм ялкъ иткIэ, Урысей Федерацэм Щынагъэншагъэмкlэ и федеральнэ кьулыкъущIапIэм и Управленэу КъБР-м щыIэм и унафэщI генерал-майор Кленный С. Л. унафэ кьыщтащ террорым пэщIэтыныкIэ лэжьыгъэхэр 2012 гъэм жэпуэгъуэм и 8-м сыхьэти 10-рэ дакъикьэ 30-м щегъэжьауэ Белэ Речкэ къуэкIыпIэм щIынальэм и Iыхьэ пыухыкIам-рэ щегъэкIуэкIым теухуауэ.

НэгъуэщI унафэ кьащтэку, терроризм пэщIэтыныкIэ лэжьыгъэхэр щрагъэкIуэкI а щIынIэм Iуэху пыухыкIахэр зэрыщIекIуэкIыну и Iыхьэкlэ мардэ хэхахэр ягъэув.

Редактор нэхъыщхьэ ХЬЭФЫЦIЭ Мухьэмэд

РЕДАКIЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР

Жылаго Заурбэч (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), **ЖЪхэГЪмыхъу Маринэ** (редактор нэхъыщIхьэм и къуэдзэ), **Ширдий Маринэ** (редактор нэхъыщIхьэм и къуэдзэ), **Гъурыкъ Мадинэ** (жэуап зыхь секретарь), **Итэпан Залинэ, Къардэн Маритэ, НэщIэныдж Замирэ, Хъэжыкъарэ Алик, ЩIэхэщмыщI Иэ.**

КъыдэзыгъэкIэжащ секретарым я редакцэмрэ я хэщIапIэр

«Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ къыдагъэкI.

360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэ, Налшык кьалэ, Лениным и уэрам, 5, епщIанэ къат.

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщIхьэм, секретарым - 42-56-19; редактор нэхъыщIхьэм и къуэдзэхэм - 42-63-64, 47-31-54, 47-33-23; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82; секретариатым - 42-22-66.

КЪУДАМЭХЭМ: политикмкIэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ Iуэхухэмкlэ - 42-22-86; къуажэ гъащIэмрэ экономикмкIэ 42-57-59; щIихабзэмкIэ - 42-75-36; обозревателхэм - 42-22-89; хабзэхьэмэ Iуэхущ IапIэхэм ядлежьнымкIэ - 42-60-53; къыбарыщIэхэмкIэ, спортымрэ пиСьмохьмкIэ - 42-22-88; еГъэджэныгъэмрэ щIэныгъэмкIэ - 47-32-15; зэдэзекIуэхэм - 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; бухгалтериеи - 47-31-69; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер Iуэхущ IапIэм - 42-26-41; сурэтчэхэм - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм кьыщыхьа бжьыгъэхэм, къыщаIэта Iуэхугъуэхэм я пэжагъымкIэ ахэр зытехьэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Iуэху епльыкIэр зэтекуэ зэпыту щыткъым.

Газетыр Iэ тезыдзаэм яхуэхьынар и пщэ дольщ КъБР-м федеральнэ пошт зэпыщIэныгъэхэмкIэ и управленэм.

Тел.: 76-01-28, 76-01-10.

Газетыр 1989 гъэм дыгъэгъазэм и 16-м Печатным и хунтынигъэр хъумэныкIэ Къэбэрдей-Балъкъэр щIыналъэ Iуэхущ IапIэм №И-0065-м щIэту ятхащ.

Зы ильэсым газетыр 250-р къыдокI.

«Тетраграф» ООО-м щытрадзащ.
КъБР, Налшык кьалэ, Лениным и щIэкIэ щыIэ уэрам, 33, тел. 42-35-75.

Мы къыдэкIыгъуэм елэжьахэр: *жэуап зыхь секретарым и къуэдзэ Дышэкl Соня, редактору Багъэтыр Iуиз, корректорхэу Афэ Тамарэ (2, 3-нэ нап.), ПхытIыкI Азэмат (1, 4-нэ нап.). Корректорхэм я дэIэпыкъуэгъу Мырзэкан ФатIимэ. Компьютерхэм я тепльэр щIидзащ* **Дол Маринэ, Щомахуэ Марианнэ,** *сурэтхэм елэжьар* **Къарей Элинэщ.**

**Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер Iэнатlэм щаг